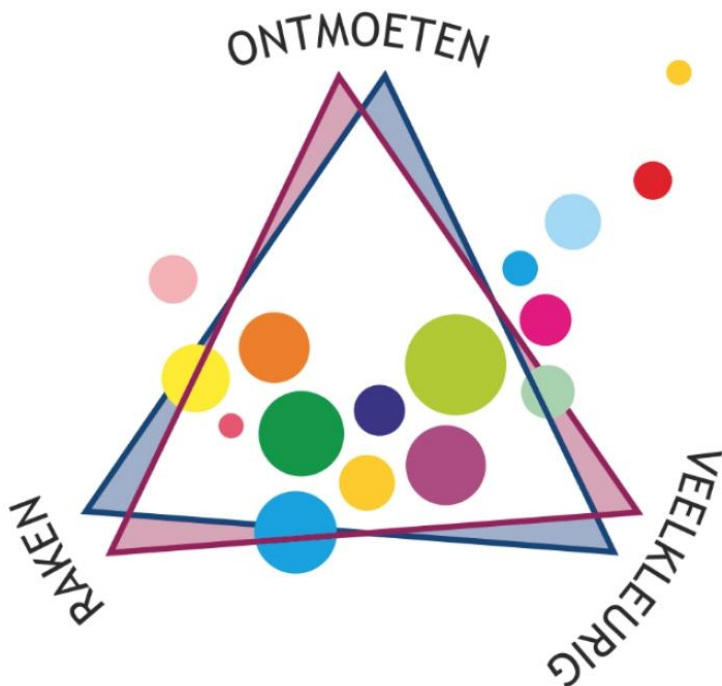

DE WOLWEVER

REMONSTRANTSE EN

DOOPSGEZINDE

GEMEENTEN ZWOLLE

Nummer 71 - maart 2025

Spreeuwenzwerm

Anja van de Poppe

Het verhaal over de vogels en de Simoerg sluimerde nog ergens op de bodem van mijn geheugen. Het fijne wist ik er niet meer van, dus even googelen en gevonden: ‘De samenspraak van de vogels’, een allegorische vertelling van de Perzische soefi dichter Farid ud-Din Attar uit de twaalfde eeuw na christus.

Dat flarden van dit oude verhaal zomaar opborrelden kwam door een enorme zwerm spreeuwen die rakelings langs het zolderraam scheerde waar ik stond te strijken. Blij met deze afleiding gooide ik het raam open om mijn hoofd naar buiten te kunnen steken, want dit halfjaarlijks terugkerende schouwspel wilde ik niet graag missen.

Boven en over de stad vloog zwevend, buitelend, dansend een wolk van spreeuwen. Pijlsnel vlogen duizenden spreeuwen door de lucht zonder elkaar ook maar een moment in de veren te vliegen of uit het oog te verliezen. Samen vormden al die duizenden vogeltjes één groot beweeglijk lichaam, dat danste en zweefde tegen de avondlucht. Het geheel was een tot in de puntjes georkestreerde balletvoorstelling. Wat een schouwspel, wat een magie! Ademloos heb ik staan kijken, totdat de zwerm naar elders zweefde.

Waarom, waartoe dit wonderlijk gedrag van spreeuwen? Er bestaan allerlei verklaringen voor, maar niemand die het precies weet. Misschien is het wel gewoon uit pure levensvreugde om een spreeuw te zijn te midden van andere spreeuwen. Een surplus aan vrolijkheid en energie die zich moet uiten in een prachtige gezamenlijke dansopvoering zo voor het slapen gaan. Wie zal het zeggen?

Zoals gezegd deed het schouwspel mij denken aan dat oude Perzische verhaal over de Simoerg dat zich in grote lijnen als volgt laat vertellen:

Alle vogels van de wereld komen samen om op zoek te gaan naar een leider. Dat levert niet meteen resultaat op. Tot de hop naar voren treedt. Hij zegt dat ze als vogels wel degelijk een koning hebben, die hen steeds nabij is, al zijn zij dan ver van hem verwijderd. Het gaat om de Simoerg.

Dát hij bestaat heeft hij bewezen door één van zijn veren te laten neerwarrelen.

De vogels raken opgewonden van die boodschap en zij willen de Simoerg, hun koning,

onmiddellijk gaan opzoeken. Maar de hop maakt duidelijk dat de weg lang en gevaarlijk is, en dat de zoektocht de nodige moeite zal kosten. Daarop haakt de een na de andere vogel af. Allemaal hebben ze wel een goede reden om van de reis af te zien. Maar de hop weet toch een groep vogels te verzamelen om de tocht naar de Simoerg te ondernemen. De reis voert door zeven valleien, elk met zijn eigen uitdagingen, verleidingen en risico's. De vallei van zoeken, van liefde, van inzicht. De vallei van onthechting, van eenheid en van verbijstering. En tenslotte de vallei van de ontbering.

Sommige vogels raken de weg kwijt. Andere keren terug of sterven onderweg. De hop moet de overige vogels steeds blijven aanmoedigen en overtuigen. Uiteindelijk arriveert hij met dertig overgebleven vogels bij de berg waar de Simoerg zijn paleis heeft. Ze worden binnengelaten, maar treffen niemand aan. Wanhopig vliegen ze door lege zalen en galerijen. Zo komen ze ook bij de binnentuin met in het midden een groot meer. Nog steeds is er niemand te zien. Maar wanneer ze over het water vliegen, reflecteert de waterspiegel beneden hen een bijzondere gestalte. Uit die weerkaatsing van dertig vogels verschijnt onverwacht waar ze zo lang naar op zoek naar zijn geweest: de Simoerg!

Zo'n rijk symbolisch verhaal moet je vooral niet platslaan door te veel uitleg. Maar het moge duidelijk zijn dat de dichter hier hint naar de moeizame en lastige weg die een soefi moet afleggen om iets van goddelijke eenheid te ervaren. En dat je dat in je eentje niet lukt.

Wat mij in het verhaal ook puzzelt is die ene bijzondere veer die is neergedwarfeld en die de vogels doet vermoeden dat de Simoerg ook werkelijk bestaat. Hoe moeten we die veer verstaan? Verwijst het naar schoonheid, lichtheid of misschien wel barmhartigheid en mededogen? Wat maakt dat mensen overtuigd raken van het bestaan van de Simoerg, van iets goddelijks?

Volgens het verhaal bestaat de Simoerg eenvoudigweg ook niet, althans niet als een aparte entiteit, een op zichzelf staand wezen. De Simoerg bestaat, of beter gezegd ontstaat, uit de reflectie van het bonte geheel dat de vogels met elkaar vormen. De eenheid die daaruit opdoemt, is méér dan die afzonderlijke vogels bij elkaar opgeteld. Het overstijgt dat, krijgt een eigen gestalte en betekenis, zoals de bijzondere vormen van de spreuuwenzwerm buiten mijn raam. Mooie aansporing om vooral samen op te blijven trekken!

KERKDIENSTEN van de Wolwevergemeente

Doopsgezinde kerk, Wolweverstraat 9, aanvang 10.00 uur

9 maart	Jasper van de Horst
23 maart	Jolanda Molenaar
30 maart	Creatieve viering met als thema Lente
6 april	Aart Hoogcarspel/Karin Janze Ionaviering

De diensten (2e en 4e zondag) zijn ook via internet te volgen:

<https://kerkdienstgemist.nl/stations/2743>

BIJ DE DIENSTEN

Introductie voorgangers

9 maart - Jasper van der Horst

Voor velen van u is introductie niet echt nodig, want ik kom intussen al tien jaar over de vloer in de Wolweverstraat. Eerst als vriend en actief deelnemer, gaandeweg steeds meer in een andere rol. Op dit moment ben ik voorganger bij de vrijzinnigen in Assen, Heerde en Hattem. En dus op 9 maart uw gastvoorganger.

Het is de eerste zondag van de Veertigdagentijd. Deze periode wordt ook wel 'lijdenstijd' genoemd, al is dat een term die minder graag wordt gebruikt.

Het klinkt niet zo prettig. Toch wil ik op deze zondag stilstaan bij het lijden dat er is. Je kunt er eigenlijk niet omheen, als je ziet wat er aan de hand is in de wereld en ook dichterbij. Hoe gaan we daarmee om? In teksten en muziek is troost en hoop te vinden. Graag tot ziens!

23 maart - Jolanda Molenaar

Predikant van de Doopsgezinde Gemeente Noord oostpolder, transtheoloog, en coauteur /-redacteur van het boek *Wondermooi, zoals u mij gemaakt hebt* (2019). Ze is betrokken bij diverse initiatieven om de acceptatie van transgender personen binnen kerken te bevorderen.

Diaconale collecten in maart 2025

Zondag 9 maart 2025 Stichting Laagdrenpelige Inlooplek Zwolle 'De Bres'

De Bres is al bijna 25 jaar een bijzonder inloophuis nabij het centrum van Zwolle. Het biedt laagdrempelige gastvrijheid aan een nog altijd groeiende, brede doelgroep. De Bres helpt velen om stabiel te blijven en opgedane contacten te onderhouden. Onze gasten ervaren de Bres als een veilige plek in de hectiek van het bestaan. Rechtstreeks De Bres steunen? ING rekeningnummer: NL 58 INGB 0004 370960 t.n.v. stichting laagdrempelige inloop plek Zwolle de Bres. Bijdragen zijn desgewenst ook over te maken naar NL43 INGB 0637 5111 82 t.n.v. Remonstrantse Gemeente Zwolle, o.v.v. diaconale commissie, Stichting De Bres 09-03

Zondag 23 maart 2025 Project Studentenpastoraat

Het studentenpastoraat is er voor studerende jongeren, op Hogeschool Windesheim, Artez Hogeschool voor de Kunsten en Katholieke PABO Zwolle.

Studentenpastor Martin Jans geeft ruimte voor het levensverhaal, dringt geen overtuiging op, maar wil een zinnige gesprekspartner zijn.

Het voorgestelde doel voor de collecte:

Kloosterweekend voor studenten vanuit het Studentenpastoraat

We organiseren jaarlijks twee kloosterweekenden voor studenten. Een deel van hen is gelovig, een ander deel nieuwsgierig of wil weten wat de geloofstraditie voor hen kan betekenen. We volgen het ritme van de monniken en bieden de studenten workshops rondom meditatie, Bijbelstudie en inspiratie aan. De groepen zitten altijd snel vol en deze weekenden zorgen er ook voor dat studenten het studentenpastoraat en de studentenpastor leren kennen. Vaak zien we studenten bij andere activiteiten terug. Studenten betalen voor hun deelname een eigen bijdrage, maar deze is lager dan de kosten, zodat het kloosterweekend toegankelijk blijft voor zoveel mogelijk studenten. Bijdragen zijn desgewenst ook over te maken naar NL86 INGB 0000 8834 03 t.n.v. Doopsgezinde Gemeente Zwolle, o.v.v. collecte 23-03 Project Studentenpastoraat.

Uit de kerkenraden

Uit de DoRe kerkenraad februari 2025

Willem Spiers

Op 12 februari vergaderde de DoRe kerkenraad samen met de predikant. Zij deed verslag van haar eerste gezamenlijke bijeenkomst met de Do en Re wijkcontactleden. Bij vacatures in dit bestand zal gepoogd worden om te komen tot meer samenhang en evenwichtige werkverdeling, met respect, voor bestaande goede en vaak jarenlange contacten. Er was bij de ingekomen stukken een uitnodiging en verzoek om aandacht voor de tentoonstelling voor het Overijssels Slavernijverleden in de Grote kerk in Zwolle (tot eind mei te bezoeken). De informatie over de huiskamerbijeenkomsten in februari was door een miscommunicatie helaas niet opgenomen in de Wolwever. Die informatie is later in de nieuwsbrief van 15 februari gedeeld. De aanloop en logistiek omtrent de Paaskaart is besproken. Verder blijken er 5 aanmeldingen te zijn voor de rol van cantor (voorzanger) bij de zondagse kerkdiensten, ter ondersteuning van de zang door gemeente bij de liederen in de dienst. De aanstaande vacatures in beide kerkenraden zijn besproken. Er zijn nog niet voldoende opvolgers bereid gevonden, die kandidaat kerkenraadslid willen worden in de komende ALV van beide gemeentes. Wel is besloten dat Ronald Tuinstra en ondergetekende samen een opzet zullen maken over de voortgang van de DoRe samenwerking. Vooral over de vorm waarin e.e.a. als voorstel aan beide ALV's zal worden gepresenteerd. Voorbeelden van elders zullen hierbij geraadpleegd worden. De praktische ontwikkeling van (goede) samenwerking, zoals deze zich nu voltrekt, mag hieronder niet lijden. Een herhaling van de 3+3 vorm uit het recente verleden doemt op. Maar enige vorm van afstemming en formalisering is onontkoombaar in de vorm van een advies aan beide kerkenraden en beide gemeenten, bij de komende Ledenvergaderingen...

De bemensing van de streaming op 18 en 20 april is nog niet ingevuld, maar hieraan wordt gewerkt, via Ronald. Uitbreiding van het korps van ‘gediplomeerde streamers’ is wenselijk. Van de vooraf afgesproken mogelijkheid dat beide kerkenraden apart nog zouden kunnen vergaderen is deze maand geen gebruik gemaakt. Op de valreep kregen beide kerkenraden een uitnodiging voor een nader tegenbezoek van de Alevieten op 19 maart 2025 om 19.30 uur in onze kerk. Deze Moslimgroep nodigde eerder een groep uit onze gemeente uit in hun eigen omgeving ter nadere kennismaking. Andere belangstellenden zijn ook van harte welkom bij deze ontvangst in onze kerk. Tot slot: we zien een nieuwe predikant die zich met grote energie op haar taken stort.

Ontwikkelingen samenwerking Do en Re

Ronald Tuinstra

De samenwerking tussen beide gemeenten is een terugkerend punt op de gezamenlijke kerkenraadsvergadering: wat gaat goed, wat kan beter? In de laatste DoRe kerkenraad is gesproken over het vormen van een commissie die verder ontwikkeling tot één organisatie kan onderzoeken. Als vervolg op dit besluit hebben Willem Spiers en Ronald Tuinstra de besproken wensen en eisen in een document opgenomen, dit conceptdocument wordt in de volgende DoRe kerkenraad besproken, desondanks willen we het ook met u delen.

Vorming Commissie “Samen gaan”

De Doopsgezinde en Remonstrantse gemeenten Zwolle werken op praktisch niveau goed samen en met het aanstellen van een gezamenlijke predikant is een grote stap gezet in een nauwe(re) samenwerking. Door de steeds kleiner wordende gemeenten merken we dat er minder menskracht aanwezig is om de gemeenten individueel te blijven besturen, de kerkenraden hebben gezamenlijk de wens uitgesproken om ook op juridisch en financieel vlak de samenwerking verder uit te bouwen. We kijken hierin naar één organisatie die ruimte biedt aan de Remonstrantse, Doopsgezinde en Vrijzinnige identiteit.

Opdracht:

- Onderzoek welke samenwerkingsvormen mogelijk zijn.
- Beschrijf voor iedere vorm het eindproduct
- Werk uit wat nodig is om dit te bereiken, een tijdsplanning en wat de beperkingen zijn, zowel op juridisch als financieel vlak.
- Bijzondere aandacht is nodig voor het vermogen van beide gemeentes, houd er rekening mee dat het kerkpand in een separate stichting wordt ondergebracht.
- Onderzoek welke samenwerkingsvorm de meeste kans van slagen heeft.

Tijdspad:

April 2025: instelling van de commissie

Augustus 2025: tussentijdse rapportage

Oktober/november 2025: presentatie eindrapportage aan de ALV

Rapportages vinden schriftelijk plaats aan de kerkenraad.

Wat doen we in/met de Veertigdagentijd?

Anja van de Poppe

De ruim veertig dagen voorafgaand aan Pasen worden wel de Veertigdagentijd genoemd. Dit jaar begint de Veertigdagentijd op Aswoensdag 5 maart en eindigt op Stille Zaterdag 19 april. Voor katholieken is deze periode na het carnaval altijd al een tijd van vasten en bezinning geweest. Maar ook in onze eigen protestantse kringen wint het vasten voorafgaand aan Pasen aan populariteit. Dat vasten kan dan allerlei vormen aannemen: van geen gebruik maken van sociale media, tot geen vlees, zoetigheid of alcohol nuttigen. Toevallig valt dit jaar de Veertigdagentijd samen met een deel van de Ramadan, de vastenmaand van de moslims die van 28 februari tot 29 maart duurt. Mooi dat christenen en moslims elk op hun eigen wijze aan deze oeroude gewoonte vormgeven.

Waarom zou je vasten?

Er zijn allerlei redenen te bedenken waarom je zou vasten. Van tijd tot tijd vasten schijnt goed voor je gezondheid te zijn en een kilootje minder gewicht kan voor de meesten van ons geen kwaad. Maar in religieuze context is vasten vooral ook bedoeld om je eigen leven, ook in relatie tot anderen en het goddelijke, tegen het licht te houden. Je gedurende enige tijd wat meer te richten op spirituele of geestelijke zaken. Tijd voor stilte en rust in deze dolgedraaide wereld.

Door af te zien van bepaald voedsel of luxe word je daarnaast ook meer bewust van wat armoede betekent of hoe het moet zijn om van weinig rond te moeten komen. Het is een uiterst bescheiden vorm van solidariteit. Dat uit zich ook vaak in wat je afstaat aan anderen. Aan de voedselbanken bijvoorbeeld, die helaas meer dan ooit nodig zijn en in een groeiende behoefte voorzien.

Bij de vastenperiode wordt vaak verwezen naar het Bijbelverhaal van de verzoeking van Jezus in de woestijn. Veertig dagen en nachten, zo vertelt het verhaal, vast Jezus in de woestijn terwijl hij op de proef wordt gesteld door een ‘tegenspeler’ die wel eens wil weten wat deze Jezus nu helemaal waard is. Ook in dit verhaal horen stilte (die van de woestijn) en zelfonderzoek bij het vasten.

In onze Wolweverkerk willen we ook aandacht besteden aan deze bijzondere tijd in het kerkelijk jaar.

Met medewerking van de gastpredikanten beginnen we onze kerkdiensten in deze periode met het zingen van het Veertigdagenlied. Het is een prachtig en toepasselijk lied met een fijne melodie dat afkomstig is uit het Paasoratorium 'Als de graankorrel sterft'.

Het lied is geschreven door Marijke de Bruijne en op muziek gezet door Chris van Bruggen. Het heeft 3 coupletten waarvan de eerste regels luiden:

*Veertig dagen nog tot Pasen,
tot de winter is gegaan
en het lengen van de dagen
kou en duister gaan verjagen
en het leven op zal staan.*

Na de Veertigdagentijd, op Goede Vrijdag en op Paasmorgen, zullen we ook liederen zingen en beluisteren uit hetzelfde Paasoratorium. Het koor Do-Re Vocaal zal dan optreden. Er wordt nu al geoefend op de liederen uit het oratorium. Deze diensten zijn echt iets om naar uit te kijken, want rond de lijdensgeschiedenis van Jezus spreken muziek en zang vaak zoveel meer dan alle gesproken woorden bij elkaar.

Hongerdoeken

Niet schrikken als u de kerkzaal binnenkomt, maar in deze Veertigdagentijd hangen er 4 hedendaagse hungerdoeken in de kerkzaal. Dat vraagt om enige toelichting.

In de Middeleeuwen werden in de vastentijd alle beelden in de kerk met kleden toegedekt. Ook werd er een groot doek gespannen tussen het priesterkoor met het altaar en het kerkschip waar de 'gewone' mensen zaten. Door het altaar en al het moois en fraais in de kerk aan het zicht te onttrekken probeerde men de gelovigen aan te sporen tot bidden, boetedoening en inkeer. Aanvankelijk waren deze vastengordijnen, die vanwege het vasten ook wel hungerdoeken werden genoemd, eenvoudig en onbeschilderd, maar in later tijden werden er steeds vaker scènes uit de lijdensgeschiedenis van Jezus op afgebeeld. Zo ontstonden de zogeheten 'smartlappen'. De hungerdoeken werden pas verwijderd op de Goede Vrijdag als in het koorgebied tijdens de complete gezongen werd: "En het voorhangsel van de tempel scheurde van boven tot onder in tweeën". Gevoel voor drama kan de middeleeuwen niet ontzegd worden. Begrijpelijk want de meeste mensen konden de Bijbelverhalen (nog) niet zelf lezen.

De gewoonte om hungerdoeken op te hangen verdween onder invloed van de Reformatie, maar in sommige oude Duitse kerken kun je nog steeds oude exemplaren bewonderen.

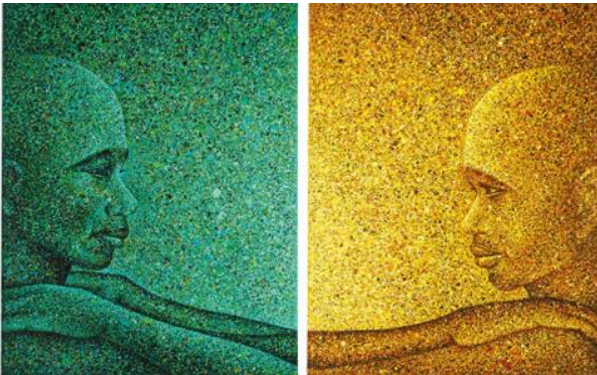
In de 70'er jaren van de vorige eeuw blies de Duitse ontwikkelingsorganisatie Misereor deze oude traditie nieuw leven in. Een traditie die tot op de dag van vandaag voortduurt

en inmiddels meer dan 25 bijzondere hongerdoeken heeft opgeleverd.

Elke twee jaar vraagt Misereor een kunstenaar om een hedendaags hongerdoek te ontwerpen. Aanvankelijk waren dat vooral kunstenaars uit ontwikkelingslanden die ons, Westelingen, op hun manier lieten zien hoe zij het lijdensverhaal van Jezus in hun eigen context beleefden. Maar inmiddels is de thematiek verbreed naar globale onderwerpen die ons allemaal aangaan (armoede, klimaat, vluchtelingen, oorlog) en waarover ook Westerse kunstenaars hun blik laten schijnen.

In Nederland worden deze hongerdoeken in groot en klein formaat uitgegeven door Vastenactie. De bedoeling is dat ze worden opgehangen in scholen, kerken of op andere plekken waar mensen samenkomen. De doeken willen in de vastentijd uitnodigen tot (in stilte) kijken, contemplatie, gesprek en discussie en waar mogelijk ook tot actie.

En daarom hangen er vier recente hongerdoeken gedurende de Veertigdagen tijd in onze kerk. Het zijn de volgende:

'Ik ben, omdat jij bent' 2017
Chidi Kwubiri

'Mens, waar ben je?' 2019
Uwe Appold

'Wat is ons heilig?' 2023
Emeka Udemba

'Samen dromen' 2025
Konstanze Trommer

Op twee bijeenkomsten staan we stil bij resp. het hongerdoek uit 2019 en 2025. Wellicht dat we volgend jaar de andere twee doeken als uitgangspunt zullen nemen. We kijken dan in stilte naar het doek, luisteren naar muziek/een filmpje en praten met elkaar over wat het betreffende hongerdoek ons te zeggen heeft en/of te doen geeft.

Op donderdagmiddag 6 maart van 14.30 tot 16.00 uur staat het hongerdoek uit 2019 centraal met als thema 'Mens, waar ben je?'

Op woensdagavond 26 maart van 20.00 uur tot 21.30 uur bekijken en bespreken we het meest recente hongerdoek 'Samen dromen; liefde zij daad'.

De bijeenkomsten zijn afhankelijk van de opkomst in de Mennozaal of in de kerkzaal. Opgave graag uiterlijk 2 dagen van tevoren via e-mail van ondergetekende havandepoppe@icloud.com

Hopelijk tot ziens bij een van deze bijeenkomsten en geniet ondertussen vooral ook van al de kleurige doeken in de kerk en de bijzondere (bloem)schikkingen op de liturgische tafel.

Een goede Veertigdagentijd gewenst!

Hartelijk dank voor de reacties op mijn oproep in de Nieuwsbrief van 8 februari!
Er hebben zich maar liefst 5 mensen gemeld om als cantor (voor) te zingen bij onze kerkdiensten/vieringen. En ook Elsbeth Goslings krijgt waarschijnlijk ondersteuning voor het verzorgen van de liturgische (bloem)schikkingen op de kerkelijke hoogtijdagen.
Heel fijn!

Zijn er nog mensen die mee willen denken over liturgische zaken? Laat het me weten.
Anja van de Poppe

Bijdrage orgelrenovatie

Bij het onderhoud en de aanpassing van het orgel bleken een aantal conducten (metalen luchtbuizen) ernstig beschadigd en lek. Er was geen andere keus (nu het orgel toch gedemonteerd was) om tot vervanging over te gaan. Inmiddels is het orgel geheel klaar! En de klank is veel evenwichtiger geworden. De tegenslag met de conducten heeft ook financiële gevolgen, die uiteraard niet begroot zijn. De meerkosten van herstel van de conducten bedragen bijna € 4.000. Een extra bijdrage om deze financiële tegenslag op te vangen wordt zeer op prijs gesteld. Wie daarvoor een bedrag wil overmaken, wordt hartelijk uitgenodigd dat te doen op de rekening van de

Doopsgezinde Gemeente Zwolle, NL86 INGB 0000 8834 03, onder vermelding van 'orgelherstel 2025'.

Wie al heeft bijgedragen: Onze hartelijke dank voor de (extra) gift!

In memoriam

Mijndert Ververs

Roelie Gasthuis

Ons bereikte het bericht van het overlijden te Hattem van ons lid Mijndert Ververs (03-02-1933 - 19-01-2025). Op zijn achttiende toetreden tot de Remonstranten bleef hij zijn hele leven met hen verbonden. In de jaren '80 van de vorige eeuw maakte hij deel uit van onze kerkenraad.

Mijndert Ververs had vele talenten en na zijn start als leraar vervulde hij diverse functies in het bedrijfsleven en in de Nederlandse samenleving.

Voor met name Wolters Kluwer heeft hij een doorslaggevende rol gespeeld voor de zeer succesvolle ontwikkeling. Maar hij was ook iemand die altijd oog had voor de menselijke kant van degenen die op zijn pad kwamen.

Zijn vrouw Cora was het zeer geliefde middelpunt in zijn leven. Haar overlijden, vijf jaar geleden, en zijn afnemende gezondheid maakten zijn leven allengs moeilijker. Het contact met zijn familie en vele vrienden, en muziek (hij speelde dagelijks psalmen op zijn orgel) verlichtten zijn dagen.

Kort voor zijn 92e verjaardag is Mijndert Ververs overleden.

Frank Moerman

Geboren op 12 mei 1937, overleden op 27 januari 2025.

Frank kwam uit Rotterdam en studeerde medicijnen in Leiden.

Hij was een toegewijd huisarts in Wapenveld, met een eigen praktijk en apotheek.

Frank was een tolerante, aimabele en sportieve man. Hij was een goede roeier en was in 1960 lid van de Nederlandse olympische roeiploeg bij de Olympische Spelen in Rome.

Daarnaast was hij een liefhebber van skiën, golfen en bridgen. Maar bovenal was Frank een zeer sociaal voelend mens.

Zijn vrouw en hij bleven zelf kinderloos, maar toen een bevriend echtpaar overleed, hebben zij al hun vijf kinderen (van 4 tot 12 jaar) opgenomen als hun pleegkinderen. Tot op de dag van vandaag hebben ze een innige band met alle vijf de kinderen en - inmiddels - met hun gezinnen en hun (klein)kinderen.

Frank heeft in vele - ook landelijke - besturen gezeten. In 2001 werd hij koninklijk onderscheiden voor zijn talrijke maatschappelijke verdiensten.

Frank was een steun voor zijn medemens. Hij werd 87 jaar. We zullen hem missen.

Margaretha Jobse ten Cate

Bertha Groen-Mol

Vrijdag 31 januari 2025 hebben wij afscheid genomen van Margaretha Jobse ten Cate, Gretha. Geboren op 17 mei 1930 en overleden op 26 januari 2025.

Uit dankbaarheid waren wij bij elkaar. Dankbaarheid voor het leven en werk, de liefde en vriendschap van een bijzondere vrouw, die ons allen dierbaar was.

Gretha groeide op als een meisje met een beperking. Al heeft zij dit nooit zo zelf uitgesproken maar je zult maar met een oogafwijking geboren worden en alles niet zo goed kunnen zien. Toen zij haar eerste bril kreeg zag zij vol verwondering dat er blaadjes aan de takken van de bomen zaten. Verwondering en dankbaarheid. Dat zijn de woorden die klonken bij haar afscheid. Haar kinderen en kleinkinderen vertelden mooie herinneringen en ook een neef van de familie vertelde dat zijn tante altijd voor de familie klaar stond.

De laatste keer dat ik bij haar op bezoek was in Ermelo hebben wij gesproken over het geloofsleven. Voor ieder mens kan en mag dat anders zijn. Dat vond zij zo fijn aan het Doopsgezind zijn. Een fijn gesprek waaruit duidelijk naar voren kwam dat je elke dag dankbaar mag zijn met wat je gegeven is. Niet somber achteromkijken maar opgewekt de nieuwe dag beginnen. En dat allemaal ondanks haar beperkingen.

Zij leefde bewust in het heden. Ik heb haar leren kennen als een vrouw die zelfstandig in het leven wilde staan. Die wist wat ze wel en niet wilde. Die hield van mooie dingen en tevreden kon zijn. Tevreden met de dingen van die tijd. Zij was gedoopt in Sneek en kreeg de tekst mee: 'Wees niet bezorgd', Mattheüs 6: 25.

Zij trouwde in 1956 met Adri Jobse.

Toen haar man Adri een baan kreeg in Zwolle gingen zij daar wonen.

De Doopsgezinde gemeente Zwolle werd voor Gretha haar nieuwe gemeente. Zij was hier 3 jaar zondagschoolleidster en draaide mee in de Zusterkring. Als penningmeester heeft zij vele jaren de centjes goed bewaakt van de Zusters. Verhalen vertellen, rond kerstvieringen, werden eerst thuis goed geoefend.

De kerkdiensten werden vaak bezocht door Gretha. Zij kwam dan met de bus, dan hoefde zij niemand te vragen.

Drie kinderen kregen Adri en Gretha: Gerda, Jan en Margreet.

Acht kleinkinderen en vijf achterkleinkinderen. Daar was zij heel trots op.

Kinderen die hun eigen weg mochten uitstippelen. Die al snel leerden hun eigen keuzes te maken. Een moeder die een brede belangstelling had, betrokken was bij wat ze deden. Zorgzaam en positief in het leven stond. Die het leuk vond om een uitje te maken of om ergens nieuwe kleren te gaan kopen. Een moeder die de basis was van het gezin. Die goed kon organiseren. Leuke dingen bedacht. Maar ook een moeder die wel vond dat je je best moest doen. Serieus je school of werk doen. Voor haarzelf legde zij de lat ook altijd hoog.

Gevoelens uiten vond zij moeilijk. "Ach, het gaat zo weer over".

Zij mocht heel lang deel uitmaken van de familie. Mooie verhalen. Dierbare herinneringen die blijven bestaan. Alles was gezegd en gedaan. Haar lichaam zei: tot hier en niet verder. Tot het laatste stukje zijn de kinderen met haar meegegaan.

'Wees niet bezorgd'.

Gretha Jobse hebben wij laten gaan, in liefde, wetende dat de vleugels van liefde haar zullen dragen. Als een vlinder. Dansend naar de zon. Het licht tegemoet.

Op weg naar achter de horizon.

Verlagen

Verslag van de DoRe literatuurkring van 11 februari 2025

Willem Spiers

Bij Bauwien thuis bespraken we het boek 'Sloop' van Anna Enquist (pseudoniem voor Christa Widlund-Broer). Een complex en gelaagd boek van de hand van de schrijfster, die zelf ook psychoanalytica is. De waardering van dit boek bij onze lezerskring varieerde sterk, van 4,5 tot 8,5. Dus genoeg om over te praten.

De hoofdpersoon Alice is enig kind in een gezin met een vader zonder aandacht voor haar en een moeder, die haar sterk afkeurend tegemoet treedt. Ze raakt hierdoor onzeker en beschadigd in haar persoonlijke ontwikkeling. Ze blijkt, los van haar contactuele vermogens, een groot muzikaal talent te hebben, speciaal voor componeren.

Haar ouderlijk huis poogde Alice te ontsnappen door bij diverse vriendjes haar geluk te zoeken. Haar moeder noemt haar 'stoephoer'. Op het conservatorium blijkt ze de enige vrouw te zijn in deze door mannen gedomineerde richting van componeren. Met Klaas, die trompet studeert op het conservatorium, krijgt ze een innige relatie. Ze gaan samenwonen. Plots en met veel verdriet wordt deze relatie verbroken, omdat hij ervoor kiest om, zonder haar, naar Canada te emigreren. Alice zet haar opleiding aan het conservatorium voort en krijgt een relatie met haar docent componeren (Duk van Dijk), die meer dan een generatie ouder is. In haar eigen patroon van waarden staat de klassieke muziek met afstand aan de top, vooral componeren. Haar bewondering voor de componist Haydn komt vele malen terug in dit boek, vooral voor het stuk 'Die Schöpfung' (de Schepping). Tegelijk blijkt 'en passant' dat zij in haar dagelijks leven veel geld verdient met het componeren van begeleidende muziek voor reclamespotjes. Hiermee is ze zeer succesvol, echter zonder dat zijzelf hier enige tevredenheid, zelfvertrouwen of groei door ervaart. In de diverse contacten met haar goede vriendin, ziet zij hoe die haar leven na de studie, combineert met een baan en ondertussen ook met meerdere kinderen. Dat wakkert haar kinderwens aan, die echter niet voert tot zwangerschap. Er volgt een lang traject van medisch vruchtbaarheidsonderzoek en behandeling naar het uitblijven van hiervan, met grote (negatieve) invloed op haar dagelijks leven en haar relatie. Ze is bijna veertig jaar.... Na het staken van dit traject blijkt ze totaal onverwacht opeens toch zwanger. Het delen van dit grote nieuws met haar veel oudere partner, voert bij hem plots tot het besef dat hij dit niet (meer?) wil. Hij verbreekt de relatie en verlaat haar. In deze crisis neemt ze zelf de beslissing tot een abortus, met zeer sterk ambivalente gevoelens. Daags voor deze ingreep krijgt ze een spontane miskraam. Ze moet wederom teleurgesteld en fors ontregeld alléén verder. Ze overleeft. Door haar contacten met opdrachtgevers voor reclame-muziekjes, komt ze in contact met haar derde partner, Peter. Een jurist, zonder actieve muziek-ambities. In deze relatie komt ze tot rust. Echter de liefde voor klassieke muziek kan ze met hem niet delen. Ze werkt ondertussen aan een zeer eervolle compositie opdracht voor het 100 jarig jubileumstuk voor het Koninklijk Orkest. Dit wordt haar muzikale hoogtepunt. Op het moment dat deze compositie voor het eerst is uitgevoerd en het dolenthousiaste publiek, dat bestaat uit echte liefhebbers van klassieke muziek, haar een lange staande ovatie brengt als componiste, voelt ze bij het betreden van het podium, aan haar lichaam, dat ze opnieuw zwanger is. Wie is de vader? Kort tevoren bracht ze de nacht door met Klaas, haar eerste grote liefde, die even over was uit Canada voor een concert in Haarlem. Of toch van haar echtgenoot, die geen intensief sex-leven met haar heeft en vaak op zakenreis is? De titel 'Sloop' van het boek is de tegenhanger van de naam 'Die Schöpfung' van het stuk van Haydn. 'Sloop' is het woord dat de schrijver zelf heeft verbonden aan het beeld van de afbraak in 1976 van een politiebureau in Rotterdam gebouwd in 1962. Op de zijmuur van dit meerdere verdiepingen tellende gebouw van de architect Co Westerik staat een metershoge schildering van een vrolijk klein meisje, dat touwtje springt. In 1976 wordt dit gebouw met muurschildering door de sloopkogel neergehaald, 'Schöpfung' versus 'Sloop'.

Op dinsdagavond 22 april om 19.30 uur is de volgende literatuurkring bij Ton Tjabbes. We bespreken het boek 'In het oog' van Marijke Schermer.

Verslag

Dieneke Dijkstra

Vrijdagavond 7 en zaterdag 8 februari was er een etmaal georganiseerd voor dertigers, veertigers en vijftigers rond de vraag 'Wie wil ik zijn in deze wereld?'

We begonnen met een (te) gek kennismakingsspel waarbij we allemaal leuke opdrachten mochten uitvoeren, zoals het bouwen van een zandkasteel, het zingen van een lied bovenaan de klimduin en het schrijven van een gedicht (zie hieronder).

We sloten af met een avondsluiting en de avond begon pas goed aan de bar en op de dansvloer. Wie moe was kon ook alvast vroeg naar bed gaan.

De volgende dag gingen een aantal vroege vogels om 7.30 uur bosbaden. Na het ontbijt was er keuze uit een drietal workshops. Een van de workshops die we konden volgen, ging over polarisatie en verbinding zoeken. Deze werd gegeven door Eline van der Kaaden en Selma Boulmalf. Zij waren vorig jaar samen in de race om Theoloog des Vaderlands te worden. Zij willen theologie vanuit de ontmoeting weer volop in de samenleving plaatsen. Aan de hand van stellingen gingen we in groepjes in gesprek over polarisatie en verbinding. Hoe kun je zelf een bijdrage leveren aan verbinding? Hoe belangrijk is het om in gesprek te blijven?

Verder gaf Lieuwe Koopmans een workshop met de titel 'Wie wil ik zijn in deze wereld?'. Hij heeft meerdere boeken geschreven over de ethische keuzes die je in het dagelijks leven maakt als mens. Hij vertelde ons dat wij mensen de taak hebben om te leren op onszelf te staan en tegelijkertijd ook in verbinding te zijn met anderen. In verbinding met anderen schiet je als mens eigenlijk altijd tekort. De aandacht die je aan de één besteedt, kun je niet aan de ander besteden. Hoe vind je daarin een weg? We bewegen ons tussen succes en falen, voldoening en wanhoop. We wisselden ervaringen uit van falen, die toch ook een positieve uitkomst hadden gehad en soms zelfs voldoening gaven. Wat op het eerste gezicht als een ervaring van falen kan worden gezien of ervaren, kan alsnog een gevoel van vreugde en voldoening geven. Het is maar hoe je ernaar kijkt. Mislukkingen kunnen leerzaam zijn, grappig, ontwapenend.

We kunnen gewoon niet altijd perfect zijn als mens, bijna nooit eigenlijk. Het is een bevrijdende constatering dat dit ook niet hoeft.

Een andere workshop heette Out of the box. Door middel van Godly Play, een sessie, die een vaste structuur heeft van vijf onderdelen: voorbereiden, een verhaal vertellen, je verwonderen, ervaringen verwerken en vieren. Deze heb ik niet kunnen volgen, want we konden in totaal maar twee workshops kiezen.

We eindigden met een viering waarin ieder iets vertelde in een paar woorden wat dit weekend had gebracht. Tijdens het weekeind was er ook voldoende ruimte om lekker naar buiten te gaan. Wandelen in de duinen of naar het strand. Het was een fijn weekend. Mooi dat deze groep is ontstaan en dat er voor en door doopsgezinde, remonstrantse en vrijzinnige 30-40-50-ers zo nu en dan van dit soort zinvolle activiteiten worden georganiseerd.

Wie wil ik zijn

Ik wil iemand zijn die uit het raam kijkt
Kijkend naar de wereld om ons heen
Ik zoek naar iemand die de hand reikt
En verbinding zoekt over grenzen heen

Ik wil iemand zijn die uit het raam kijkt
Kijkend naar de wereld om ons heen
Ik ben iemand die de hand reikt
En verbinding zoekt over grenzen heen

(Geschreven in 5 minuten door Dienneke, Ellen, Jet, Rolf en Floor)

Voor kleine en grote mensen

Op 30 maart a.s. is er weer een creatieve viering voor jong en oud.
Het thema is Lente!
We zullen deze ochtend samen aan de slag gaan met verschillende creatieve vormen rondom het thema Lente.
Wees welkom en laat je verrassen....

Wat ons boeit, beweegt en bezighoudt

Zoomkring 'Mijn God', thema Geest, Kerk en Toekomst

Eind december is het boek *Mijn God* verschenen. Dertien remonstrantse theologen schrijven daarin korte, toegankelijke stukken over wat hen raakt aan de hand van de begrippen Mens, God, Jezus, Geest, Kerk en Toekomst. Ben je ook geïnspireerd door de teksten en wil je er met anderen en de auteurs van de hoofdstukken over praten? Doe dan ook mee aan de zoombijeenkomsten die wij organiseren in maart en april. Vooral nog zijn er drie gepland:

17 maart 19.30-21.00 uur over Geest met Marthe de Vries en Lense Lijzen

3 april 19.30-21.00 uur over Kerk met Tjaard Barnard en Jan Berkvens

8 april 16.30-18.00 uur over Toekomst met Rachelle van Anandel en Koen Holzapffel
Kosten € 5,--

Opgave via de webshop op de landelijke website van de remonstranten.

Na opgave ontvangt u enige tijd voor de betreffende datum de zoomlink via mail.

Fietsen voor het Koningin Wilhelmina Fonds

Ellis van der Zee

Velen van jullie kochten eerder biologisch appelsap of appel/peer, als sponsorproduct voor het goede doel. We kregen veel lovende reacties. Zo lekker! Voor de liefhebbers...er is een nieuwe voorraad. Dit keer fietsen wij voor het KWF tijdens de uitdagende fietsronde Limburgs Mooiste op 24 mei 2025. Goed voor 110 kilometer en 1500 hoogtemeters. Het donatie sap kost € 3 per liter, waarvan € 1,25 naar het KWF gaat. Verkrijgbaar na de diensten in de Mennokamer. We brengen het desgewenst bij u thuis! Wilt u liever doneren aan het KWF via onze sponsorpagina? Dat kan via de volgende link: <https://acties.kwf.nl/fundraisers/zantenzee>

Agenda

Donderdag 6 maart – bijeenkomst hongerdoek 'Mens, waar ben je?' – 14.30 uur
Aanmelden uiterlijk 4 maart bij Anja van de Poppe, havandepoppe@icloud.com, 06-33656594.

Woensdag 12 maart – gesprekskring rond schilder Grandma Moses – 14.00 uur
Opgave voor deelname aan de gesprekskring diende uiterlijk 1 februari te gebeuren bij Anja van de Poppe, havandepoppe@icloud.com, 06-33656594.
(Wellicht is later aansluiten mogelijk, u kunt hier naar informeren).

Donderdag 13 maart – Tafel van 4 voor vrouwen – inloop 17.00, aanvang 17.30 uur
Tafel van 4 is een ontmoeting van vrouwen om samen te eten en te praten rondom een vooraf bepaald thema en wordt door Coot Winkler Prins, Inge Straks en Jelma georganiseerd in het kader van nationale vrouwendag op 8 maart. Na de maaltijd gaan we in groepjes uiteen om over onderwerp 'Genoeg' te praten.

Onze inspiratie vinden we dit jaar in de volgende spreuk van de Chinese filosoof Lao Tse: 'Wie niet tevreden is met weinig zal niet gelukkig zijn met veel'.
Aanmelden kan bij Jelma Wiegiersma, 06-19506520, jelmawiegiersma@gmail.com

Dinsdag 18 maart - Remonstrants Vrouwen Contact - 10.00 uur bij Joke Spiers, We zoeken nog een actueel onderwerp ter bespreking.

Woensdag 19 maart – Bezoek van de Alevieten aan onze kerk – 19.30 uur
Opgave bij Corine Brouwer, secretariaat.remozwolle@gmail.com

Woensdag 26 maart – bijeenkomst hongerdoek 'Samen dromen' – 20.00 uur
Aanmelden uiterlijk 24 maart bij Anja van de Poppe, havandepoppe@icloud.com, 06-33656594.

Vrijdag 28 maart – Wolweversoep – 17.30 uur inloop, 18.00 uur aanvang maaltijd
Opgave uiterlijk 26 maart bij Jelma Wiegiersma, jelmawiegiersma@gmail.com,

Vrijdag 4 april – Vindingrijk geloven – 19.30 uur
Chris Doude van Troostwijk verzorgt de lezing Vindingrijk geloven.
'Vindingrijk geloven' inventariseert en doordenkt opnieuw wat hedendaags vrijzinnig geloven kan betekenen. Het nodigt de lezer uit actief het eigen geloofsdelen inhoud en vorm te geven en daarover spreekvaardig te worden. Op deze avond zal Chris Doude van Troostwijk kort uiteenzetten hoe en waarom 'inventief geloofsdelen' een actuele invulling kan zijn van de vrijzinnige traditie, en misschien van de theologie in het algemeen. In de tweede helft van de avond gaan we aan de slag met concrete oefeningen in het inventief theologiseren. Het gaat erom het plezier van geloven te (her-)ontdekken: vonkjes van licht die te geloven geven.

Zaterdag 5 april – bezoek Dominicanenkerk – is verplaatst naar zaterdag 3 mei!

Vrijdag 11 april – reanimatiecursus – 14.00 tot 16.00 uur
Aan deze cursus zullen 8 mensen meedoen:
Er zitten beginners en herhalers in de groep.

Dinsdag 22 april – Literatuurkring – 19.30 uur
We bespreken het boek In het oog van Marijke Schermer. Meer weten over de Literatuurkring? Neem contact op met Tineke Datema, tiend123@gmail.com.

Kerken als Podium – www.kerkenalspodium.nl

1 mrt Basiliek - Kamper Vocaal Ensemble

8 mrt Plantage kerk - Aquarel trio

15 mrt Doopsgezinde. Kerk - Carminis Consort, ensemble voor oude muziek

22 mrt Lutherse kerk - Ainoa Gonzáles Rabanal, fluit

29 mrt Plantagekerk - Duo Patricia en Sanders

PREDIKANT:

Anja van de Poppe, Smeepoortenbrink 42, 3841 EM Harderwijk, 06-33656594

Werkdagen zijn dinsdag, woensdagmiddag en donderdag. E-mail: havandepoppe@icloud.com

Afzender:
Hoefslagmate 29
8014 HJ Zwolle